

2014-10-28

Socialdepartementet

FSS yttrande till Socialdepartementet över slutbetänkandet Rätt information på rätt plats i rätt tid (SOU 2014:23)

Diariernr 2014/112/FS

Föreningen Sveriges socialchefer har beretts tillfälle att lämna synpunkter över rubricerat betänkande.

Bakgrund

Nuvarande lagstiftning behöver ses över då den inte är anpassad till den nya situation som råder med en delar integrerad socialtjänst och hälso- och sjukvårdsverksamhet bl.a. till följd av att flertalet kommuner tagit över ansvaret för hemsjukvården.

Det finns också ett flertal olika organisatoriska lösningar med både offentliga och privata aktörer som utförare av olika social- och hälso- och sjukvårdstjänster. Det har lett till att informationen om en patient kan vara splittrad på många olika ställen.

En förändrad lagstiftning måste därför utgå ifrån individens behov och inte organisation. Patientsäkerhet och god kvalitet skall vara nyckelord. Särskilt gäller detta de som av olika skäl har nedsatt autonomi och därigenom svårt att fatta beslut och kanske inte har anhöriga/legala företrädare som hjälper till. De är i en särskilt utsatt situation ur patientsäkerhetssynpunkt. Nuvarande lagstiftning gör att det är svårt att garantera att det finns en samlad, lättillgänglig information när olika vårdbeslut måste kunna fattas snabbt. Eftersom utvecklingen går mot allt mer integrerade verksamheter mellan socialtjänst och sjukvård måste det finnas en lagstiftning som underlättar och inte förhindrar ett bra samarbete för att ge en god vård och omsorg. Allt detta måste göras med mycket stor respekt för den enskildes integritet.

FSS synpunkter

FSS har gått igenom förslaget och finner att det i allt väsentligt löser många av de problem som finns idag. Informationshanteringen blir mindre beroende av hur vård och omsorg är organiserad och utgår istället från de behov som individen har. Åsikterna kan skifta över tid om hur verksamheterna skall vara organiserade. Vi har entreprenader enligt LOU och LOV, intraprenader och traditionell förvaltning. Gränssnitten mellan kommuner och landsting kan se lite olika ut.

Organisationen inom landsting och kommuner kan skifta. Vi kan ha små och stora utförare. Det är en mångfald som många gånger berikar. Men organisationen kan inte vara utgångspunkten för hur man handlägger den samlade dokumentation som behövs för att ge en god och säker vård och omsorg. Individen måste hela tiden vara i centrum och skall inte påverkas av hur huvudmännen valt att organisera.

Likaså säkerställer förslaget att det blir möjligt att få ett bättre kvalitetsarbete. Forskning och utveckling underlättas. Förändras organisationen så förändras inte informationshanteringen.

En kritisk faktor är skyddet för den personliga integriteten och möjligheten till informationsutbyte när det gäller personer med nedsatt beslutsförmåga. FSS anser att man i utredningens förslag hittat bra avvägningar. Det finns en rad förslag som balanserar den personliga integriteten mot rätten att få en god och säker vård och omsorg. FSS tillstyrker förslagen.

Förslaget innehåller också ett antal åtgärder för att bättre tillgodose individens rätt och möjlighet att ta aktiv del i sin vård och omsorg. Det gäller bl.a. den del som kallas e-hälsa, möjligheten att ta del av sin journal m.m. FSS tillstyrker förslagen även i denna del.

Sedan finns det punkter som är särskilt viktiga. En är att vårdnadshavaren inte skall kunna motsätta sig att uppgifter om barn görs tillgängliga i ett system för sammanhållen journalföring. Det gör att det är lättare att se om det finns samlade tecken på att ett barn kan fara illa. FSS tillstyrker förslaget.

Avslutningsvis konstaterar FSS att det är ett stort och komplicerat område som behandlas i utredningen. En reformerad lagstiftning är nödvändig för att kunna hantera informationsfrågorna på ett sådant sätt att en god och säker vård och omsorg kan garanteras. Utredningens förslag tar viktiga steg i rätt riktning.

Karl Gudmundsson

Ordförande Föreningen Sveriges Socialchefer